

Dok. A

UCHWAŁA NR .....
RADY GMINY PILCHOWICE
z dnia .....

**w sprawie: przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie
Pilchowice na lata 2017 - 2019.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 446 z późn. zm.) oraz art. 176 pkt 1, art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 575 z późn. zm.) Rada Gminy Pilchowice uchwała, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Pilchowice na lata 2017 – 2019 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Pilchowice

§ 3

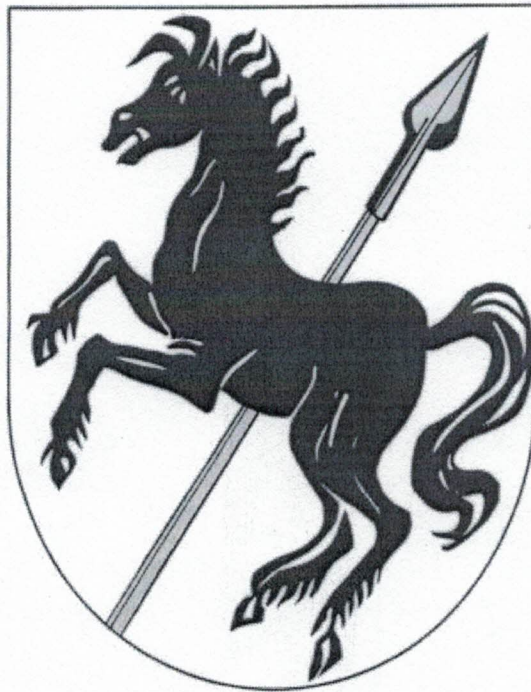
Uchwała wchodzi w życie z dniem 01 stycznia 2017 roku.

§ 4

Uchwała podlega ogłoszeniu na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Pilchowice.

Załącznik do uchwały nr .....
Rady Gminy Pilchowice
z dnia .....

**GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY
W GMINIE PILCHOWICE
NA LATA 2017-2019**

GRUDZIEŃ 2016

Spis treści

Strona

Rozdział I. Wiadomości ogólne

3

1. Wprowadzenie

3

2. Uwarunkowania prawne realizacji programu

4

3. Diagnoza sytuacji rodzin w Gminie Pilchowice

4-7

4. Zasoby gminy

8

Rozdział II. Cele, założenia i realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny

9

1. Cele Programu

9

2. Założenia Programu

9

3. Zadania Programu

10

4. Odbiorcy Programu

11

5. Przewidywane efekty realizacji Programu

11

6. Realizatorzy Programu

11

7. Źródła finansowania

11

8. Monitoring i ewaluacja

12

2. Uwarunkowania prawne realizacji programu

Zadania przyjęte do realizacji, w ramach niniejszego Programu są spójne z kierunkami działań przyjętymi w szczególności w następujących aktach prawnych:

- Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (t. j. Dz. U. Nr 78 poz. 483 z późn. zm.);
- Konwencji o prawach dziecka;
- Ustawie z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2016 r., poz. 575);
- Ustawie z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t. j. Dz. U. z 2015 r., poz. 1390);
- Ustawie z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U. z 2015 r., poz. 1286);
- Ustawie z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t. j. Dz. U. z 2016 r., poz. 224 z późn.zm.);
- Ustawie z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2016 r., poz. 930 z późn.zm.)

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Pilchowice na lata 2017-2019 wyznacza priorytety i cele do realizacji oraz wskazuje na przebieg procesu monitorowania programu.

3. Diagnoza sytuacji rodzin w gminie Pilchowice

Gmina Pilchowice położona jest w południowo – zachodniej części powiatu gliwickiego. Sąsiaduje z miastami: Gliwice, Knurów, Rybnik oraz gminami Sośnicowice, Czerwionka-Leszczyny, Kuźnia Raciborska. Jest gminą wiejską, a w jej obrębie administracyjnym znajduje się siedem sołectw : Kuźnia Nieborowska, Nieborowice, Leboszowice, Pilchowice, Stanica, Wilcza i Żernica.

Na terenie gminy Pilchowice znajdują się: 5 przedszkoli 4 szkoły podstawowe, 2 gimnazja, 2 kluby dziecięce.

Tabela nr 3. Liczba dzieci objętych pomocą asystenta rodziny w latach 2014-2015 w poszczególnych przedziałach wiekowych

wyszczególnienie	Liczba dzieci
0-3 lat pozostające w domu pod opieką	3
Powyżej 3-6 lat wiek przedszkolny	4
Powyżej 6-13 lat szkoła podstawowa	6
Powyżej 13-16 lat gimnazjum	4
Powyżej 16-18 lat dzieci realizujące obowiązek szkolny	1

Źródło: Opracowanie własne Ośrodka Pomocy Społecznej w Pilchowicach

Z danych Ośrodka Pomocy Społecznej wynika, że w okresie od stycznia do grudnia w latach 2013-2015 r. udzielono wsparcia rodzinom w związku z występującymi problemami wyszczególnionymi w tabeli nr 3.

Tabela nr 4. Powody przyznania pomocy społecznej w latach 2013-2015

Powody trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin w danym roku		
	2013	2014	2015
ubóstwo	21	23	16
bezdomność	7	7	9
potrzeba ochrony macierzyństwa, w tym:	22	27	27
- wielodzietność	14	12	15
bezrobocie	76	80	80
niepełnosprawność	38	37	36
długotrwała lub ciężka choroba	39	45	41
bezzadność w sprawach opiekuńczo wychowawczych, w tym:	51	64	54
- rodziny niepełne	17	22	21
- rodziny wielodzietne	13	10	11
alkoholizm	15	11	14
trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	3	6	4
zdarzenie losowe	1	0	3

Źródło: Opracowanie własne Ośrodek Pomocy Społecznej w Pilchowicach

W 2015 roku głównym powodem przyznawania świadczeń było bezrobocie. Kolejnymi najczęściej występującymi powodami udzielania pomocy były bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, długotrwała lub ciężka choroba i niepełnosprawność. Wśród osób ubiegających się o wsparcie w ramach ustawy o pomocy społecznej bezrobocie i bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych pozostają jednymi z głównych powodów. Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych zdiagnozowano na 2 miejscu, w 54 środowiskach.

4. Zasoby gminy

Program wspierania rodziny na lata 2017-2019 będzie służył realizacji gminnej polityki rodzinnej. Działania na rzecz dziecka i rodziny realizują instytucje opisane w poniższej tabeli

Tabela nr 5. Instytucje realizujące działania na rzecz dziecka i rodziny w Gminie Pilchowice:

1. Urząd Gminy, ul. Damrota 6, 44-145 Pilchowice	Dowozy dzieci niepełnosprawnych, karta dużej rodziny, poradnictwo prawne
2. Ośrodek Pomocy Społecznej w Pilchowicach, ul. Główna 52, 44-145 Nieborowice	Praca socjalna, pomoc finansowa, dożywianie dzieci w szkołach, aktywizacja społeczno-zawodowa, wspieranie aktywności lokalnej, stypendia i zasiłki szkolne.
3. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, ul. Damrota 6, 44-145 Pilchowice	Wsparcie psychologiczne, przygotowywanie i realizowanie programów profilaktycznych i edukacyjnych wspierających wychowanie dzieci, młodzieży, organizacja wypoczynku letniego, świetlice środowiskowe; - przeciwdziałanie problemom dotyczącym nadużywania alkoholu.
4. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przy OPS w Pilchowicach, ul. Główna 52, 44-145 Nieborowice	Wsparcie i pomoc rodzinom w przezwyciężeniu problemu przemocy,
5. Placówki oświatowo- wychowawcze z terenu gminy Pilchowice: – 4 szkoły podstawowe; – 2 gimnazja; – 5 przedszkoli; – 2 kluby dziecięce;	Działalność edukacyjno- wychowawcza, psychologiczno-edukacyjna, wsparcie pedagogiczne, realizacja programów edukacyjnych.
6. Placówki służby zdrowia	Działalność w zakresie profilaktyki i opieki zdrowotnej
7. Parafie z terenu gminy	Działalność charytatywna, pomoc finansowa

Źródło: Opracowanie własne Ośrodek Pomocy Społecznej w Pilchowicach

W Gminie Pilchowice funkcjonuje szeroki wachlarz form pomocy dla dziecka i rodziny ze strony powyższych instytucji. Są to zarówno poradnictwa jak i konkretne usługi, które wspierają zwalczanie bezradności opiekuńczo-wychowawczej, zajmują się profilaktyką, walką z sytuacjami kryzysowymi, nałogami itp..

3. Zadania Programu

Harmonogram Programu Wspierania Rodziny w Gminie Pilchowice na lata 2017-2019 został przedstawiony, w formie poniższej tabeli

Tabela nr 6. Harmonogram Programu.

L.p.	Zadania	Działania	Termin realizacji	Realizatorzy	Wskaźniki
1.	Prowadzenie działalności profilaktycznej na rzecz rodziny	1) udział w kampaniach konferencyjnych seminariach promujących wartość rodziny; 2) udział w programach profilaktycznych i edukacyjnych wspierających wychowanie rodziny	2017-2019	Wszystkie podmioty uczestniczące w realizacji Programu	- ilość plakatów, ulotek, - utworzenie zakładki na stronie internetowej, - ilość programów
2.	Udzielanie wsparcia i pomocy rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej	1) Praca socjalna skierowana na rzecz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, poradnictwo specjalistyczne 2) udzielenie pomocy finansowej i rzeczowej, pomoc w formie dożywiania dzieci w szkołach, udzielenie dzieciom stypendiów szkolnych; 3) wsparcie asystenta rodziny, pracownika socjalnego w opiece i wychowaniu dzieci	2017-2019	Wszystkie podmioty uczestniczące w realizacji Programu	- ilość porad udzielonych - ilość rodzin objętych pomocą finansową, ilość dzieci dożywianych w szkołach, - ilość przyznanych stypendiów i zasiłków szkolnych, - ilość kontraktów socjalnych
3.	Doskonalenie współpracy pomiędzy instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz dzieci i rodziny	1) Współpraca szkół, policji, służby zdrowia, kuratorów, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespołu Interdyscyplinarnego, organizacji pozarządowych oraz innych instytucji, 2) stała współpraca z PCPR jednostką realizującą działania z zakresu pieczy zastępczej, 3) doskonalenie kadry	2017-2019	Wszystkie podmioty uczestniczące w realizacji Programu	-liczba spotkań, szkoleń itp.

Źródło: Opracowanie własne Ośrodek Pomocy Społecznej w Pilchowicach

8. Monitoring i ewaluacja

Koordynatorem programu jest Ośrodek pomocy Społecznej w Pilchowicach. Monitoring będzie polegał na zbieraniu i analizowaniu danych dotyczących zrealizowanych zadań w ramach przedmiotowego programu, we współpracy z podmiotami zaangażowanymi w jego realizację.

Przedmiotem ewaluacji będzie skuteczność podejmowanych działań w oparciu o analizę założonych wskaźników. Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Pilchowicach co roku do 31 marca przedkłada Radzie Gminy sprawozdanie z realizacji programu.

Serenius

Uzasadnienie wprowadzenia Programu

Zgodnie z art. 176 pkt. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy m.in. opracowanie i realizacja trzyletniego gminnego programu wspierania rodziny. W świetle założeń ustawy pomoc dziecku i jego rodzinie powinna mieć charakter interdyscyplinarny i być udzielana przez właściwych specjalistów w ramach zintegrowanego lokalnego systemu. Ważne jest, by działania i decyzje względem rodziny były podejmowane przy współpracy wyspecjalizowanych instytucji (pomoc społeczna, szkoła, sąd, policja). Konsekwencją powyższego zapisu jest wprowadzenie trzyletniego programu wspierania rodziny w Gminie Pilchowice na lata 2017-2019. Priorytetem będzie stworzenie działań profilaktycznych i osłonowych tak, aby zapobiegać marginalizacji i społecznemu wykluczeniu mieszkańców. Świadczenie wsparcia dla rodzin zagrożonych społecznym obniżeniem standardu życia ma dać poczucie bezpieczeństwa i gwarancje wsparcia instytucjonalnego. Każdy potrzebujący powinien mieć zapewnione wsparcie i posiadać pewność, że może je otrzymać w instytucjach do tego celu powołanych.

Działania na rzecz rodziny to czynności skierowane do poszczególnych jej członków oraz kampanie prowadzone na rzecz całej wspólnoty. Podstawowym założeniem Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest utworzenie spójnego systemu wsparcia rodzin i dzieci, przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, mających na celu przywrócenie im zdolności do wypełniania tych ról, poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci.

Realizowane w ramach programu zadania koncentrować się będą nie tylko na dziecku, ale na całej rodzinie również w sytuacjach, gdy dziecko zostanie umieszczone poza rodziną biologiczną. Ma to na celu pomoc w odzyskaniu przez rodziców funkcji opiekuńczych tj. umożliwienie dziecku powrotu do środowiska rodzinnego. Przyjęte w ramach Programu zadania są spójne zarówno z ustawą z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej, ustawą z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawą z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz ustawą z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.